

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Katolicizem in klerikalizem.

Govor dr. Iv. Šusteršiča na tretjem slav-nostnem zborovanju III. slovenskega katoliškega shoda.

Prevzvišeni cerkveni knezi! Slavni zbor!

Koder se zbirajo katoličani, se mnogokrat in obširno govori o razmerju med katolicizmom in liberalizmom. Koder se zbirajo takozvani svobodomislec, bodisi liberalci ali socialni demokratje ali kakorkoli se imenujejo, tam se mnogokrat in obširno govori o razliki in razmerju med svobodomislostom in klerikalizmom. Le redkokedaj pa se čuje govoriti o razmerju in razliki med katolicizmom in klerikalizmom. Zato hočem jaz danes o tem govoriti, ker zdi se mi, da semtertje marsikaj v tem pogledu ni jasno. Seveda pa pri tem tudi liberalizma in svobodomislostva sploh ne bom pozabil (Veslost) in vsak bo dobil, kar mu gre. (Ponovljena veselost.)

Torej kaj je klerikalizem, kaj je katolicizem?

Klerikalizem je laž, katolicizem je resnica. (Pritrjevanje.) Pravim: Klerikalizem je laž. Kako to? Kjer je laž, tam je tudi lažnik. Lažejo takozvani svobodomislec, lažejo svobodomiselnne stranke, in to bom v kratkem dokazal.

Dajmo besedo svobodomislecem. Oni nam razlagajo stvar tako-le:

Klerikalizem je neka politična, silno nevarna in grda struja, in zaradi tega tej struji privedeljo najraši ime, ki to strujo in vse, ki gredo za njo, nekako personificira, imenujejo jo: »klerikalni zmaj«. (Veslost.)

Kakšne lastnosti ima ta »klerikalni zmaj«, ta grda pošast? (Živahna veselost.)

Pred vsem ta pošast žre (Ponovljena živahna veselost), žre vse, kar dobi. Žre svobodo, žre napredek, žre ljudsko blagostanje, žre premoženje posameznikom, žre majhne otroke (Burna veselost), odrastle može in ženske, žre cele narode in države in cele voj-ske. Vse požre, samo sebe ne (Burno odobravanje in veselost), ker je to še celo zanjo nekoliko prekomplikirano. (Veslost.)

Ta zmaj ljubi temo, in sicer tako, da še celo zagrinja sonce, in sicer s črnimi suk-njami in kutami. (Bučen smeh.) Vse sovraži, kar je ljudstvu drago, posebno ljudstvo samo, ki mu ne privoščiti ne luči, ne zraka, ne svobode, ne premoženja, ne napredka, ne miru. Samo en sam stan je izvzet od tega sovraštva, en sam stan »klerikalni zmaj« ne sovraži, in to so, da govorim še naprej v liberalnem, svobodomiselnem žargonu, to so »fariji«. (Živahna veselost.) Tem pa vse privoščiti. Ti imajo od »klerikalnega zmaja« dovoljenje, da delajo, kar hočejo; njim je dal »klerikalni zmaj« vso oblast na tem svetu, oni smejo delati, kar se jim ljubi, smejo napolnjevati svojo bisago (Burna veselost) svobodno, smejo k-rasti (Ponovljena veselost), goljufati, lagati, kar

hočejo, oni imajo popolno oblast na tem svetu, in sicer, kar je posebno povdariti, tudi v posvetnih stvarih.

Gospoda moja, vsi se moramo vprašati: kje pa je ta zmaj? Mi bi to radi vedeli, da ga ubijemo, tega vruga (Burno odobravanje in veselost), saj to je silno nevarna žival, lepo vas prosim, to je treba ubiti, kakor strupeno kroto (Živahna veselost), torej povejte nam, kje je ta zmaj, da gremo nađenj vsi skupaj in da ga uničimo.

Kje je osobito ta nevarni zmaj, ta nevarna politična struja med nami Slovenci, da, ako mogoče, obvarujemo svoj lastni narod, da obvarujemo svoje lastne otroke in končno sebe same pred to nevarno pošastjo. (Živahna veselost.) Na to vprašanje dobimo od gospodov svobodomisleccev odgovor, da nimamo nobene pravice vpraševati po tem zmaju, češ, da smo mi sami hlapci klerikalnega zmaja, to se pravi, da smo »klerikalci«. (Veslost.)

To mora vzbuditi naše velikansko začudenje; kako pridemo od tega, ko vendar na celi črti hočemo ravno nasprotstvo tega, kar baje hoče klerikalni zmaj.

Pred vsem nečemo, da bi nas kdo požrl. (Veslost.) Mi hočemo za ljudstvo napredek (Burno pritjevanje), mi hočemo blagostanja, svobode zanj in se bojujemo in žrtvujemo zanj, mi smo prijatelji luči, mi smo radi na solncu, samo včasih si želimo nekoliko dežja, da letina boljše rodi. (Veslost.)

Torej kako pridemo naenkrat od tega, da smo »klerikalci«, da smo »hlapci«? (Ponovljena veselost.)

Sicer ljubimo in spoštujemo svoje duhovnike zaradi njihovega prevzvišenega zvanja, ali nikakor nečemo, da bi gospodovali v posvetnih stvarih, o katerih smo mi sami gospodarji. Tudi ne poznam nobenega duhovnika, ki bi hotel gospodovati nad menoj v posvetnih stvarih — ne vem, ali kdo izmed vas kakšnega takega gospoda pozna? (Klici: Ne!)

Torej kako pridemo mi do tega, da smo »klerikalci«? V resnici stvar stoji tako-le:

»Klerikalizem« ali »klerikalni zmaj«, to so vse tiste velike in majhne laži, ki se fabricirajo v svobodomiselnemu taboru zoper one stranke, ki so za prostost svete cerkve, za prostost verskega prepričanja, za svobodni razvoj verskega življenja (Živahno pritjevanje), laži, ki se fabricirajo zoper osebe, ki pripadajo tem strankam, ki sem jih ravnokar omenil, laži, ki se fabricirajo zoper cerkev samo in njene dostojanstvenike. Vsak kos in košček tega liberalnega zmaja je ena majhna ali velika laž ali lažica. Evo, to je »klerikalni zmaj«. Laže se na celi črti v svobodomiselnih krogih; v velikem in manjšem slogu! Vsak, kdor čuti v sebi poklic, biti košček voditelja v kaki svobodomiselnih stranki, vsak prispeva radodarno k tem lažem in misli, da sploh ni dober svobodomislec, ako se ni nikdar ške zalgal. (Veslost.) Tako vsak svoj košček k temu zmaju prinaša, ki — naravno — tekom

let čedalje večji, čedalje bolj debel in čedalje bolj grd postaje. (Živahna veselost.) In kje se laže? Povsod. V časopisih primeroma še največ. Potem v javnih zastopih, v gostilnah, kavarnah, doma in drugod, povsod se laže. Tako gre naprej skozi desetletja in desetletja in »klerikalni zmaj« raste na obsegu in raste tudi na grdobih. (Veslost.)

Ena največjih takih laži je n. pr. trditev, da smo mi katoliki nasprotniki šoli. (Klici: Tako je!) To je ena najgrših in najinfamnejših laži (Klici: Res je!) in kako se v tem pogledu pestopa, to je dokazoval idrijski župan ravno pred dvema letoma, meseca junija 1904, v neki občinski seji, ko je strmečim idrijskim občinskim odbornikom razlagal: »Dr. Šusteršič lazi po shodih in pravi: Šole zaprite, učitelje pa pobijte!« (Burna veselost.)

Resnica je pa ravno nasprotno: da mi slovenski katoliki hočemo šolo in hočemo učitelje, ampak mi hočemo dobro šolo in dobre učitelje. (Živahno odobravanje in ploskanje.) Za slabo šolo, za slabe učitelje so žrtve veliko prevelike, katere dandanes prinašamo. (Klici: Tako je!) Za dobro šolo in dobro učitelstvo pa sem uverjen, da je slovensko ljudstvo pripravljeno primesti še veliko večje žrtve. (Burno, dolgotrajno odobravanje.)

Torej je jasno, od »klerikalizma« mi nočemo nič vedeti, pač pa damo življenje za vero, za našo katoliško vero, ki je luč, resnica in življenje. (Burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Naš program, program slovenskih katolikov v javnem življenju je znan. Mi ničesar ne skrivamo, mi ne uganjamo nobenega hinavstva (Klici: Tako je!), temveč javno in jasno povemo, kaj hočemo. (Pritrjevanje.) Mi hočemo svobodni razvoj duševnih, moralnih sil našega naroda; svobodni razvoj, ker hočemo imeti zavedni narod. Mi potrebujemo pogumnih mož, ki znajo računati sami na sebe, mož, ki so v stanu, priboriti si mesto, ki jim ga je odkazala božja previdnost, in ohraniti to mesto, mož, ki se ne boje nikogar, kakor Boga. (Burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Naš program je potem organizacija tega moško-zavednega naroda, organizacija zato, da se eden na drugega lahko naslanja, kakor brat na brata, da smo narod bratov pred svetom in da smo v tej organizaciji močni napram vsakemu sovražniku našega naroda in njegovih svetinj. (Odobravanje.) To je bistvo našega političnega programa, ki je baš nasproten onemu, kar imenujejo svobodomislec »klerikalizem«.

Toda sedaj moram na vsak način govoriti tudi o lažnjikih, to je o tistih, ki so s svojimi lažmi fabricirali »klerikalnega zmaja«, torej o onih, ki spadajo v takozvani svobodomiseln tabor.

No, svobodna misel kot program je ena največjih bedarij (Veslost), kajti vprašam vas, ali misel more biti drugačna, kakor svo-

bodna? Ali je kdo izmed vas, ki mu kakšna postava ali kakšen župan, ali kakšen žandar more prepovedati, da svobodno misli? (Živahna veselost.)

Hvala Bogu! V krog naših misli vendar ne sega tudi najmočnejša državna oblast ne. Kak smisel ima torej nekaj, kar je tako samo po sebi umevno, kakor da vsak dan solnce vzhaja, smatrati kot program v javnem življenju? Naj bodo mirni vsi, ki so v takozvanem svobodomiselnem taboru, njihove misli so in bodo ostale svobodne — želel bi le, da bi jih kaj več imeli. (Burna veselost in ploskanje.)

Tako vidimo torej, da je ta svobodna misel velikanski »švind« (Smeh), namenjen v to, da vleče neumne, nerazsodne ljudi za seboj. Svobodomislostvo je v resnici le ime, pod katerim se skriva nekaj čisto drugega. Pod tem imenom se skriva le sovražstvo zoper katoliško cerkev, sovražstvo zoper njene zveste vernike. (Pritrjevanje.) To je »svobodomislostvo«, to je politična struja, ki ne trpi svobodnega in vernega ljudstva. To je politična struja, ki ne more trpeti, da bi se ljudstvo svobodno po svojem prepričanju razvijalo na svojih lastnih tleh, to je politična struja, ki skuša ljudstvu vsiljevati tuje nazore, nazore, ki so ljudskim čuvstvom naravnost zopni. Svobodna misel ne pomenja v resnici nič drugega, kakor boj zoper katolicizem. (Živahno pritjevanje.)

Mi slovenski katoliki in katoliki sploh smo tudi tako prosti, da imamo svojo svobodno misel, in ta naša svobodna misel je, da te stranke, ki se imenujejo svobodomiselnne, ne bodo nikdar dosegle gospodstva med slovenskim ljudstvom. (Burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Dve taki svobodomiselnih stranki imamo vnaši sredi. Ena se imenuje liberalna ali narodno-napredna, druga socialno - demokratična.

O liberalni posebej veliko govoriti, se v današnjih dnevih skoraj ne izplača več. Včasih smo imeli liberalizem za neko pošast, danes se nam ta pošast že skoraj smili (Burno odobravanje); da umira, ne morem reči, ker žival ne umira. (Burna veselost, ploskanje in živio-klici.)

No, bolj resna je pa socialno-demokratična stranka, ki je predvčerajšnjim v bratskem objemu objela tudi zemeljske ostanke naše liberalne stranke. (Bučen smeh.) To kompanijo bi najbolje primerjal z ono znano kompanijo, pri kateri eden prinese v družbo kapital, drugi pa izkušnje, in čez nekaj časa ima drugi kapital, prvi pa izkušnje. (Ponovljen bučen smeh.) Liberalna stranka kot »nobel« stranka kapitalistov, stranka tistih, ki, kakor je rekel dr. Tavčar, »kaj imajo«, ta seveda prinaša kapital v to kompanijo in že naprej jej gratuliram k izkušnjam, katere si bo pridobila namestu kapitala. (Živahno odobravanje in veselost.) Na tem protestnem ljubljans-

LISTEK.

Pravljica iz jutrove dežele.

Priobčil L. L.

Na Jutrovem so dobri ljudje, ne pa taki sebični in škodoželjni, kakor drugod. Tam se je pripetilo nekoč sledeči dogodek.

Ob poti je sedel revež in prosil vbogaime. Nog ni imel, zgubil jih je nekje v tovarni, odtrgal mu jih je stroj, a reveža je pustil pri življenju. A vseeno še ni prosjačil, ampak izbral je tako delo, da je lahko delal sede in mu ni bilo potreba nog. Nato so se mu pričele še sušiti roke. Sorodnikov ni imel, bil je v celem širnem božjem svetu popolnoma tuj. Premoženja si ni mogel prihraniti, druge podpore ni imel nobene. Torej mu ni preostajalo drugega, kot da je čepel ob cesti in prosil gospode in gospe in gospodične miloščine.

Dokler je bilo poletje, je še šlo za silo. Toda lastovke so se odselile, trtno perje je pričlenjalo rjaveti, zemlja, na kateri je čepel, je postajala vedno bolj vlažna in zjutraj občutljivo mrzla. Njegova obleka je postajala vedno bolj obdrgnjena, klobuk mu je odnesla burja v potok na viharno veselje otrok in v zabavo le-

pim, mladim gospodičnam in gospodičem, ki so se sprehajali mimo njega. Dobil je silen nahanod, oslovski kašelj in drisko, postajal je slab, jako slab, da se je smilil vsem, ki so ga pogledali.

Na Jutrovem namreč ljudje niso, kakor pri nas, ki se razjeze, kadar vidijo prosjaka na cesti, zakaj, da pusti policija tak nered v človeški družbi! Tam se ni nikdo obrnil jezno od njega proč, ampak vsakdo ga je pogledal s pogledom svete krščanske ljubezni in to tem bolj, ker so vsi vedeli, da je bil on priden in pošten delavec, predno ga je zadela nesreča. In prosjak je bil dober, krščanski človek, ki je s hvaležnostjo sprejemal te poglede svete krščanske ljubezni in prijazne, človekoljubne smehljaje. Toda zemlja je postajala vedno bolj vlažna in hladna, nahod in kašelj vedno silnejši, dan vedno bolj kratek, solnce vedno bolj medlo, obleka vedno bolj obdrgnjena, lice vedno bolj upadlo. Vsi ljubeznivi pogledi in prijazni smehljaji mu tu niso pomagali.

Toda dobri ljudje na Jutrovem so še veliko več storili zanj.

Nekoč je prišel mimo postaren, prijazen gospod, ki ga je poznal še iz tovarne. Gospodu se je revež usmilil in sklenil je, da mu hoče pomagati. Pristopil je torej k njemu in

mu rekel z najbolj ljubeznivim, ponižnim, človekoljubnim glasom: »Veš kaj, ljubi moj? Ti se mi smiliš, ker si bil vedno priden in pošten. Zato ti hočem pomagati, ako boš le hotel mene poslušati. Ti si jako slab, ti moraš gledati, da prideš zopet k moči. Potem bo že vse spet dobro. Samo glej, da k moči prideš! Ti moraš jesti ostrige in piti malago, potem se boš kmalu pokrepčal in pozdravil. Poslušaj mene, ljubi moj, le ostrige in malago, potem bo vse dobro, le nekaj tednov samo ostrige in malago. Jaz ti hočem dobro, ljubi moj, jaz te imam v resnici rad. Poslušaj torej moj svet, nikar ne bodi trmoglav, ampak ubogaj, ubogaj mene in ne pozabi jesti ostrige in piti malago.

»Vi ste v resnici dober gospod«, odgovoril je revež, »ker tako prijazno govorite z menoj in mi dajete tako dobre svete. Jaz sem vam iz srca hvaležen za vaše dobre nauke in imam najboljšo voljo se po njih ravnati. Prosim vas samo še nekaj in ker ste tako polni svete krščanske ljubezni, mi boste gotovo tudi tu znali dati dober svet: Glejte, jaz nimam nog, kako naj si torej grem kupit ostrig in malage? In denarja nimam niti vinarja, s čim naj si kupim ostrige in malago? In jaz niti ne vem kako jesti ostrige, kdo naj mi to pokaže? In ta hladna, vlažna zemlja pod menoj? — — — Ta pono-

šena, raztrgana letna obleka, sedaj, ko se bliža zima? — — — Kako naj si tu pomagam, dobri gospod?« — — —

In dobri gospod se je razjezil nad to trmoglavostjo reveževo in zakričal: Ako si tako trmoglav, potem ti ne more nikdo pomagati. Sram te bodi, da si tako nevhvaležen za moje dobre nasvete! Tebe ni drugzega, sedaj vidim, kakor tvoja trmoglavost. To je sama domišljija da nimaš nog in da ne moreš rabiti rok, da je zemlja hladna in obleka slaba, da imaš nahod, kašelj in drisko. Kar vesel in dobre volje postani in iznebi se takih misli. Potem pa tiste svoje trmoglavosti ne smeš uganjati, pa boš spet zdrav in vesel. Mi ti hočemo dobro, seveda, če nas ne ubogaš, ti ne moremo pomagati!

In gospod se je obrnil in šel užaljen dalje.

Ko sem čital v neki kitajski knjigi to jutrovo povest, sem se jako čudil, da so tam tako dobri, usmiljeni ljudje in da se je mogel najti tako tumast in nevhvaležen revež. A kaj se če, na svetu se vse dobi in na jutrovem je drugače, kot pri aas.

skem shodu predvčerajšnjim je voditelj jugoslovske socialne demokracije Etbin Kristan izpregovoril besede, ki jih moramo uvaževati, kajti jugoslovska socialna demokracija sicer ni močna, ampak ona ni zase sama, ona je del velike socialistične organizacije in priznati se mora, da socializem je mogočna struja in socialno - demokratska stranka je velika stranka, velika ljudska stranka, in zato moramo vsak pojav te stranke upoštevati in se primerno ravnavati. Kristan je na tem shodu rekel, da katoliška in krščansko - socialna stranka ima najbolj fanatičnega in najbolj zagriženega nasprotnika in sovražnika v socialni demokraciji. To se vzame na znanje. Toda iz teh besedi sledi, da stranki, ki se imenuje socialno-demokratska, ni ne socializem in ne demokratizem prvo, ampak da jej je prvo sovraštvo do katoliške cerkve, zoper katoličanstvo. Ljudi pa vabi v svoj tabor pod napačno pretvezo, da je socialna stranka, da je demokratska stranka in da je vera privatna stvar. Če bi bila stranka zares socialna in demokratska in če bi vera res bila privatna stvar, potem je vendar jasno, da stoji nam stokrat in tisočkrat bližje, nego kapitalistični liberalni stranki, ki nasprotuje vsaki pametni gospodarski preosnovi, ki nasprotuje demokratiziranju države, ki z vsemi silami, kolikor jih še ima, nasprotuje splošni in enaki volilni pravici. (Pritrjevanje.)

Kaj pa smo vendar zagrešili proti socialno - demokratskim načelom? Zagrešili smo, da je naše privatno mnenje, da je vera potrebna za nas, da je naše mnenje, da je vera, katoliška vera, pravec za naše delovanje v zasebnem in javnem življenju. To je naše privatno mnenje. Torej bi morali socialni demokratije po svojem programu to naše privatno mnenje spoštovati. Kaj se torej v nemirja? Ako se mi katoliki vsled našega privatnega prepričanja zbiramo na katoliških shodih, kaj jih to briga? To je vendar naša privatna stvar! Zaradi tega vendar ni treba, da gospod Kristan svojo rdečo zavrtnico dr. Tavčarju posodi! (Živahno odobravanje in ploskanje.) Zakaj nas sovražio zaradi našega osebnega verskega prepričanja? Kaj jih to briga? Ali gremo mi za njimi in povprašujemo, kako mislijo o tem ali onem? Ali povprašujemo, če gredo v cerkev? Mi se ne brigamo zanje, mi imamo s seboj zadosti opraviti!

Ali čudno, to naše privatno, osebno prepričanje vzbudi v socialno-demokratskem taboru največje sovraštvo do nas, fanatično, kakor je rekel Kristan, zagrizeno sovraštvo zoper nas, ki je naenkrat kakor ogenj požrla tisto sovraštvo, ki je bilo prej med socialno-demokratsko in med liberalno stranko zaradi volilne preosnove in ki je obe stranki v bratskem objemu združilo zoper nas, zoper naše osebno prepričanje. Mi vzamemo to na znanje, pribijemo pa vsled tega, da socialno-demokratska stranka jugoslovska od tega momenta dalje ni več prava delavska stranka. (Živahno pritrdjevanje), ker jej ni to prvo, kar služi delavcu, namreč socialnost in demokratizem, marveč jej je prvo sovraštvo zoper katoličanstvo, od katerega sovraštva delavec ničesar nima, od katerega sovraštva nasprotno ima delavec le škodo. (Klici: Tako je!) Koko drugače je postopala in postopa v tem pogledu socialna demokracija na Nemškem, ki je podpirala dosledno skozi leta in leta nemški centum v boju za svobodo katoliške cerkve na Nemškem. Nemška socialno-demokratska stranka še danes katoliški centum podpira v tem, da bi dosegel svobodo red jezuitov, da se zopet zamore naseliti na Nemškem. Nemški socialni demokratije kažejo, da jim je to resno, da je vera privatna stvar: jugoslovska socialna demokracija pa se je postavila ravno na nasprotno stališče, zanj je versko sovraštvo, torej verska točka, glavna točka njenega programa, ki presega vse druge programne točke, in sicer tako, da raje

pozabi vsa nasprotstva socialnih in demokratičnih vprašanj, kakor pa da bi v resnici spoštovala versko prepričanje drugih. Vidi se, da je jugoslovska socialna demokracija vzor francoska socialna demokracija, ki je pripomogla do onega kulturnega boja, ki se danes bje na Francoskem zoper katoliško cerkev in ki je provzročila v »Slovenskem Narodu« radosten vzklík, da se bode nekda pisalo, da je 11. decembra 1906 umrl katolicizem na Francoskem.

No, naj se k sklepu pečam nekoliko s tem izrekom naše umirajoče liberalne stranke, z izrekom, katerega bi nekako imenoval oporoko našega liberalizma. Dne 11. decembra naj bi umrl katolicizem na Francoskem! (Živahna veselost.) Za božjo voljo, ali so ti ljudje res tako nevedni, da ne vedo, kaj je katolicizem? S takimi neumnimi trditvami in prorokovanji hočejo, zdi se mi, v svoji zadnji uri še sebi in svojim maloštevilnim pristašem delati korajžo, češ, če katolicizem enkrat na Francoskem umira, bo tudi drugod začel umirati; je končno cerkev le ena, torej če enkrat umirati začne, če umre, naj bo, kjerkoli, potem je mrtva.

Gospoda moja, res, dne 11. decembra 1906 ima stopiti na Francoskem v veljavo postava, ki bo brez vsakega dvoma prinesla in je že prinesla katoliški cerkvi na Francoskem veliko težav, veliko preganjanj, veliko trpljenja. To je zopet dokaz, kako so takozvani svobodomiselnici, ki trenutno nemejeno gospodarjo na Francoskem, sovražniki vsake prave svobode! Ali če kdo misli, da se bo katoliška cerkev kjerkoli s preganjanjem ugonobilja, tega moram vendar-le vprašati, ali je kdaj čital svetovno zgodovino, ali je kdaj listal v svetovni zgodovini, v kateri vendar z lapidarnimi črkami stoji zapisano, da nobeno preganjanje do današnjega dne, nobena sila ni bila v stanu, premagati moralne moči, ki živi v katoliški cerkvi! (Pritrjevanje.) Saj je imela katoliška cerkev z drugačnimi ljudmi opraviti, kakor so ti francoski mogotci današnjega dne, gospodje Combes, Clemenceau, Briand, Jaures in kakor se že vsi imenujejo, celo z večjimi gospodi, kakor je ljubljanski župan ali dr. Tavčar ali celo Kristan sam. (Živahna veselost.) Ali gospodje ne vedo, da je nekoč 30 let po Kristovi smrti neki gospod Neron (Veselosť) vladal v Rimu? Ta gospod je bil tako mogočen, da mu ga ni para v današnjih dneh. Še veliki Napoleon I. je bil pigmej napram njemu in njegovi oblasti. Njemu je bil podvržen ves tedanjí znani svet; vsi kristjani, kar jih je takrat bilo, in bilo jih je še malo 30 let po Kristovi smrti, so bili njegovi podložniki in on je bil absoluten, nemejen gospodar čez življenje in smrt vseh svojih podložnikov, tedaj vseh tedanjih kristjanov! In on je porabil najboljšo sredstvo, ki je v takih okoliščinah mogoče, da se kristjani ugonobiljo, namreč ukazal je, da se vsi kristjani v njegovem cesarstvu ekspedirajo iz tega življenja v drugo življenje (Veselosť), ker je menil, da ga na onem svetu ne bodo več ženirali. To se je izvršilo na različne načine, ker je bil Neron velik sovražnik dolgega časa in je, ravno tako kakor drugi paganski Rimljani, ljubil izpremembo: Ene kristiane so obglavili, tem se je razmeroma še najbolje godilo, druge kristiane so križali, to je že huje, zopet druge so pometali divjim zverinam kot krmo, to je bilo tudi zelo hudo, in še druge so namazali s smolo in potem privezali na visoke drogove, ki so stali ob cestah, na izprehajališčih po cesarskih vrtovih, ki so se zvečer odprli za prebivalstvo. Pri tej priliki so kristiane na drogovih zažgali, da so svetili kot baklje rimskemu prebivalstvu in cesarju Neronu. Tako se je postopalo pod cesarjem Neronom in podobno pozneje še pod raznimi nasledniki Neronovimi, Domicijanom, Trajanom, Valerijanom, Markom Avrelijem,

Septimijem Severom, Maksimijanom, Decijem, Dioklecijanom ter drugimi.

Kje pa je danes gospod Neron (Veselosť)? Kje je gospod Domicijan, gospod Trajan itd. itd.? Kje je gospod Dioklecijan, kje je rimsko cesarstvo, rimska krona, rimski prestol. Vse se je zgrudilo v prah, katoliška cerkev pa stoji še danes, večja in mogočnejša kot kedaj poprej. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Nam ni treba segati tako daleč nazaj, tudi v bližnji preteklosti najdemo moč, ki so bili nekoliko bolj imenitni, kakor oni, ki sem jih poprej omenil, namreč kakor sedanjí francoski nasprotniki cerkve in naši domači verski nasprotniki.

Na primer, ali gospodje nič ne vedo od nekega francoskega cesarja, ki mu je bilo ime Napoleon I. (Živahna veselost), ki je bil jako mogočen gospod, sicer res ne tako, kakor Neron, ampak take ljudi, kakor so doma nasprotniki cerkve, te bi bil pa vendar za večerjo na salati pojedel. (Živahna veselost.) In ta francoski cesar je leta 1812 nekega dne, ko mu papež Pij VII. ni bil všeč, ga dal aretirati v svoj grad Fontainebleau, kjer ga je imel zaprtega. Komaj dve leti pozneje, dne 11. apr. 1814, je Napoleon I. bil prisiljen, v ravnoistem gradu podpisati listino, kjer se je moral odpovedati francoskemu cesarstvu, odložiti cesarsko krono. (Odobravanje.)

In ali so gospodje kedaj kaj čuli o nekem Bismarcku? (Veselosť.) Tudi ta je bil nekaj moža. Po zmagah leta 1866 in 1870 je bila njegova moč največja, bil je najmočnejši mož na svetu, in tudi on se je lotil skale sv. Petra ter je pričel kulturni boj zoper katoliško cerkev z vsemi sredstvi; bil je brezobziren, zviti in brutalen, vse skupaj, kakor so večkrat sovražniki katoliške cerkve. In kako se je cela stvar končala? Nekega dne se mu je godilo tako, kakor Mohamedu (Veselosť), ki je nekoč rekel: Če jaz ukažem, da mora oni hrib k meni priti, bo prišel. »No, so rekli: »Pa ukaži! In on je ukazal: »Pridi k meni, hrib!« Hrib se ni premaknil. »Ponavljam: Hrib, pridi sem!« Hrib se zopet ni ganil. »Tretjič rečem: Hrib, pridi k meni!« Seveda se hrib zopet ni ganil. Nato pravi Mohamed: »No, če hrib neče k meni priti, moram pa jaz tja iti.« (Živahna veselost.) In tako je tudi veliki, mogočni Bismarck, veliki sovražnik katoliške cerkve in protestant, moral iti v Kanoso in mir skleniti s sveto cerkvijo. (Odobravanje.) In kaj so bile posledice tega kulturnega boja, ki ga je Bismarck započel z namenom, da mora cerkev biti oslabiljena, tepena? Poslušajmo, kaj je o tem pisal dr. Barth, nemški državni poslanec, svobodomislec, protestant. Ta je rekel sledeče:

»Stranka centuma, katoliška stranka na Nemškem, je po dolgem boju izvojevala popolno zmago. (Odobravanje.) Sad kulturnega boja, ki ostane, je ta, da je katoliška stranka pod silo kladiava skovana v trdno in mogočno maso, da so mnogi tisoči katolikov, ki so bili poprej politično in cerkveno indiferentni, postali zavedni svoje celokupnosti in da bodo še skozi desetletja z navdušenjem sledili zastavi, s katero so zanj združeni tako vzvišeni spomini.«

Če hočejo naši nasprotniki podobnega doseči, svobodno jim! (Viharno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Tako smešen je ta boj zoper katoliško cerkev! Kako breuspešen! Če gospodje ne verujejo, če nimajo vere v svojih srcih, naj vsaj nalašč oči ne zapirajo pred dejstvi svetovne zgodovine. Boj proti katoliški cerkvi je bil objavljen od Izveličarja, in ta boj bo trajal vedno, dokler bode svet stal. Ta boj bi primerjal najbolje z morskim valovjem, ki narašča, šumi, vedno bje ob obrežno skalo in — se razbije, podoba večnega nemira, večnega napora, večnega sovraštva in — večne onemoglosti, večnega obupa, večnega poraza. (Živahno odobravanje.) Kako smešna je torej

trditev, kako smešen rek: Katolicizem je umrl! Ta izrek je ravnotako neumen in bogoskrunski, kakor tiste znane bogoskrunske besede slavnega francoskega bogotajca Voltaira, ki je dne 25. februarja 1785 rekel: »V dvajsetih letih bo gospod Bog imel delopust«. — Hotel je reči: V dvajsetih letih bo konec katoliške cerkve, katoliške vere. In kaj se je zgodilo čez dvajset let? Ravno čez dvajset let, na tisti dan, ko je izpregovoril te besede, namreč 25. februarja 1778, je popadla Voltaira tista smrtna bolezen, na kateri je nekaj tednov pozneje umrl. (Klici: Čujte!) Zelel je duhovnika k sebi, ali njegovi prijatelji duhovnika k njemu niso pustili. Tako je ob po njem določenem času objubljeni delopust dobil — Voltaire sam!

Tak je bil prej ali slej konec vseh nasprotnikov katoliške cerkve, konec vseh tistih, ki so katoliško cerkev preganjali. Ni jih več, Katoliška cerkev pa stoji ponosno gori na skali sv. Petra, trdno, nerazrušljivo. (Burno odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Seveda, kakor sem že rekel, nasprotstva in preganjanja ne bo nikdar konec, — objubljeno je to; dokler svet stoji, bode stala sveta cerkev in dokler bode svet stal, bode sveta cerkev vojskujoča cerkev. Vprašanje je le, ali je neobhodno potrebno, da ta razdor, loči duhove vesoljnega krščanskega sveta, cepi tudi naš mali slovenski narod v njegovem političnem boju za svoj obstanek in za svoj napredek? Ali je to neobhodno potrebno?

Človek bi mislil, da tistih, katerim v naše veliko obžalovanje ni dana milost vere, da bi tisti vsaj iz ljubezni do svojega slovenskega naroda in do svoje domovine spoštovali naše versko prepričanje, spoštovali versko prepričanje slovenskega ljudstva in se ne zaganjali v svetinje, o katerih vedo, da so nam nad vse svete. (Živahno odobravanje.) Ali žalibog reči moramo, kakor je zapisano v Dantejevi pesmi nad peklenskimi vratmi: Lasciate ogni speranza! Pustite vsako upanje. (Klici: Žalibog!) Razpor je bil in bode, kajti vedno, kakor sem že predvčerajšnjim povdarjal, vedno stoji v središču in v zasebnem in javnem življenju Kristus, (Pritrjevanje.) Kristus kot predmet največje ljubezni, ki je večja, kot vsaka druga ljubezen, večja tudi, kot vsako sovraštvo, ljubezen, ki je tako močna, da nas sili ljubiti našega najhujšega sovražnika, — ali obenem pa tudi kot predmet sovražstva tistih, ki so boj napovedali sveti katoliški cerkvi, in to sovraštvo proti Kristusu je velikansko, to sovraštvo je večje, kot vsaka posvetna ljubezen. To sovraštvo je tako veliko, da zaduši v naših nasprotnikih ljubezen do domovine in do svojega naroda, o kateri vedno trdijo, da jo imajo. (Pritrjevanje.) Če bi jo res imeli in če bi bila res tako velika, kakor trdijo, kaj bi jih to veljalo, če bi iz spoštovanja pred svojim narodom — če že ne iz spoštovanja pred Kristusom, katerega nečjejo priznati, uklonili se v spoštovanju pred najsvetejšimi čutili svojega naroda.

Toda žal, skušnja nas uči, da njihovo sovraštvo proti Kristu in njegovi cerkvi presega vsa druga čutila.

Zato pa, slovensko ljudstvo, zavedaj se, da imaš izvojevati boj zoper sovražnike Kristusa in njegove cerkve, zoper sovražnike svojega verskega prepričanja, do zadnjega izdihljeja! (Gromovito odobravanje, ploskanje in živio-klici.)

Spominjaj se Izveličarja, ki ni samo miru prinesel na svet, marveč tudi meč.

Ta meč ima vsak veren kristjan v svojih rokah, ta meč je molitev, ta meč je krščansko delo, ta meč je dosledno krščansko življenje, ta meč je vera, upanje in ljubezen, ta meč je vstrajnost, nevstrastnost, potrpežljivost, prizanesljivost napram osebam sovražnikom, ne prizanesljivost napram laži in

(Dalje v I. prilogi.)

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter! Nej na zamerja, de jm šele dōns pišem ene par besed! Veja, kedr mamjestenkat kašna reč na jezik jest ja na morm

kar en ceu teden gor na jezik držat in more hitr dol, če b bla prou na jezik prnetana, ke sm se pa bavu, de b m moja jezičnost zameri, sm pa vse glih du dōns putrpou. Astn, u nedela, tekat k je bla sluvenska ljudska stranka u Aluzjzanum ta nar bl fidel in se je veselila soja zdrauja, tekat je ležala u hiš iblanskh frakarju, al kokr sa ji nahter pu nadoužnm rekl u »Narodmo dome«, leberalna stranka u ta zadnh cugeh.

Udkr je začeu ta stranka, k ja je že leta in leta pu ush glihdeh trgal, zdraut ta nou dohtar Kam, je dohtar Tavčar prec sprevidu, de je fuč in de sa ji ure štete. Ta nedela je blu pa iz no aus, zatu je vrgu dohtar Taučar soja flinta u kuruza in se je udau sucjaldemokratm, k sa brž na špica frakarskega duma natoknil rdeč soja fana, ket cahn, de maja zdej sucjal-

demokrati u te hiš za guvort in nubedn druht, pr ta stranskh urath sa pa, k nisa mel sveče pr rukah, kokr se šika pr ta umirajočh, pržgal ena elektrčna luč, de b ldje vedl, kua se notr gudi. Tku sm najdu jest u nedela ta frakarsk dum, k sm pršou ke zravn. K sm vidu tam na vogle stat Voltatuga ta lepgga Tončka, k sma s neki u žlaht, sam de se on, k je štotkind, piše Volta, jest k sm iz Kudeluga, pa Bolta, sm ga prašu punižn, kua ta rdeča fana in pa tista luč pumen, in je puvedu, de sa sucjaldemokrati iz pumučju Kama premagal frakarska festnga »Narudn dum« in de zdej notr na vrte leberalna stranka na parah leži in de ja hodja krupit.

De b ji še jest ta zadna čast skazu in ja pukrupu, sm stopu hitr na vrt, kjer sm pa prec vidu, de me je ta lep Tončk mal putegnu in de leberalna stranka še ni čist hin, ampak de še pujeama in brca, ukulnukil ne sa pa stal lde in žalastn gledal še bl žalastn umirajne.

K sm jest pršou na vrt, je glih dohtar Raurihar ldi tulažu, de nej nekar preveč na žalujeja, kar je, pa je, je reku; naprej pa ni mogu več, k sa ma souze štima zaprle. K sa ldje še zmeri stal ukul par, sa začel še pedentar ud ukraine bulniške kase, Vičič, dohtar Taučar in pa sucjaldemokrat zavle lubga kruhka Kristan, ldi tulažt, med tem se je pa leberalna stranka u zadneh cugeh stegvala in nezadne u velikh bulečinah za useli stegnila.

K sa ukul stuječ ldje tu vidl, sa zatelil, ket kašn zabuden bk in sa ja ubral vn iz zgeblene festnga pu mest dol preke Aluzjzanum, dohtar

Taučar iz rdeča pinta in negau kumarat Kristan iz šekasta pinta, sta pa truga zabila in ja pud štengam, ke peleja u keudr, zakupala.

K sa ldje, al kokr prau dohtar Kam sojm agitatorjam, poñl, prteli ke du Mestnga duma, sa jh iblansk pulcaji tam ustaul in k sa že ud gespuđa žepana dreseran na poslušajne leberalnega tulejna, z veselam poslušal. Jest sm pa stopu mal u stran, ke h dvema mužakarjam, k sta pršla na katolšk shod in sm začeu na ušesa ulečt, kua sta rekla h tem cvilejn in tulejn.

»Ti, kua se je nek tem ldem zgudl, k tku tulja, kokr de b ubnurel?« je prašu edn ta družga.

»I, tamla je preh en gespuđ reku, de se je leberalna stranka dōns stegnila in zdej jm je tku hedu pu ne.«

»A sa tu leberalcí, kaj?«

»Mende že, ke tku tarnaja.«

»Ker je nek dohtar Taučar med nim? Jest b ga use glih rad puznou?«

»Jest mislm, de u tistla dohtar Taučar, k se tamla spredi ta nar bl dere, k ma hlače na kulen strgane!«

»Na vrjame, de b mou en dohtar hlače strgane! Jest mislm, de u preh tistla dohtar Taučar, k tamla na vogle tul, k je tku zelen, kokr zaurpunflaša in k ma pedentarsk port!«

K sm vidu, de se mužakarja motta, sm enga pu ram putrku in mu puvedu, de dohtar Taučarja ni zraun, ampak de je šou jokat in tulažba iskat. Tist ta zelen fante iz pedentarskm portam je pa dohtar Kam, k je ud same

učenost tku zelen, ket zaurpunflaša, kar se že pu tem vid, k je u treh dneh use priñge, kulkr jh en dohtar nuca, vn naredu.

Tku sma se menil iz mužakarjm, poñl je pa tulu in tulu, naprej dokler nisa prišli žndari in jm goñle zamašl, k se jm je zdel prenaumn, de b zdej tlela telil, k je že prepzn.

Gespuđ žepan Hribar je še ta nar bl pametn naredu, k je šou ta cajt v Bugarja, de se leberaln traur jeina. On b drgač rad tuki ustou in katolšk shod puzdravu, kokr se enmo žepan šika, ampak on ma tku mehek srce, de na more gledat, če edn umira, zatu je pa raj šou preč, mislu s je pa tud, seja mam namestnka dohtar Plajbesa, ke u lohka tu namest mene uprau in katolšk shod puzdravu. Dohtar Plajbes je mou pa tud dobra majnenga in se je en ceu tedn učiu soj puzdraulejne nuč in dan, k je biu pa cajt, de b soja doužnost sturu, je pa du fermenta use puzabu, k ma tulkr drugih kumedi zmeri u soj glau.

Uni sa se pa na katolškm shode use glih dobr mel, k jm leberalna stranka in nena smrt nč am ne gre. Sej za leberalna stranka je blu tku še ta nar bulš, de je puginja. Tak žeulejne, ket ga je leberalna stranka pelala, je tku ena figa uredn, k sa ble zmeri same martre. Tist štrozak, k ga je mou dohtar Taučar za soj tron, kedr je leberalna stranka regiru, uja pa na češplum sejme predajal. Če se u dubu zajn kašn kupce, se še na ve, zatu k ga je dohtar Taučar že precej ugulu, k se je zmeri pu nem valu, kedr ni mou gleh pr Rož kej za upraut.

Boltatu Pepe s Kudeluga.

sl Dvajsetletnica pruskega nasilstva. — Dvajset let zatirajo Prusi Poljake. Kruti Bismark je izposloval prvi 100,000,000 mark za

akozvano politiko v vzhodnih poljskih pokrajinah. Nemce naj bi naseljevali na poljsko Poznanjskem, od Poljakov naj bi nakupili zemljišče, ki bi jih dali v najem nemškemu naseljenecem ali pa jih med nje poceni prodali. Dosegel je deloma zaželjeni uspeh. Mnogo prej poljskih zemljišč je prešlo v nemške roke. Pa Poljaki so ustanovili banko Ziniski, nastale so zadruge, ki so nakupovale nemška zemljišča in ohranjemale poljska. Poljaki in Nemci so si stali nasproti kot sovražniki. Na Poznanjskem in Pruskem, kjer je približno Poljakov tri milijone, nimajo niti ene javne poljske šole, bodisi že ljudske, ali pa kake druge. Poučuje se le nemški. Le katoliška duhovščina je tako pravična, da poučuje osobito na deželi krščanski nauk v materinščini, dasi seveda do pruskih mogotcem ni nikakor povšeči. Proti Poljakom nasprotnem časopisju niso držali Poljaki križem rok. Imeli so že leta 1896, ko je trajalo nasilno ponemčevanje, samo na Poznanjskem 18 poljskih listov. Zdaj jih je seveda še več. Pri ponemčevanju zasluži jako veliko jud. Osobito cvete judom pšenica pri špekulativnih nakupih. Zato pa tudi dela velikanske dobičke pri teh kupčijah.

Uspeh ponemčevanja je pa toliko kakor nič. Poljske rodbine imajo po deset, dvanaest in še več otrok. Nemške pa zastajajo. Sicer nastavljajo v javnih službah le Nemce in dajejo koncesije Nemcem. Poljska imena zato izglinjujejo, germanizirajo tudi poljske kraje. Nemški uradniki in učitelji nastavljeni v vzhodnih pruskih pokrajinah dobivajo doklado in sicer na leto 200 mark, uradniki pa 10% plače.

Zdaj nameravajo Nemci ustanoviti na Poznanjskem v Poznanju nemško vseučilišče. A ker vseučilišče ne more mnogo škodovati Poljakom, je tudi najbrže ne bodo ustanovili. Nameravajo uvesti nasilno nakupovanje zemljišč, a proti temu nastopajo celo nemški liberalni krogi.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTER PACAK OBOLEL.

Praga, 1. septembra. Minister Pacak je obolel na angini.

VELIK POŽAR.

Trst, 1. septembra. Velik požar je uničil mnogo gozda pri Pišancih blizu Opčine. 20.000 dreves je uničenih.

PRETEP MED SOKOLI IN ITALIJANI.

Zad, 1. septembra. Med 30 Sokoli, ki so bili na potu na sokolski izlet v Zagreb in Italijani je došlo do pretepa. Nekaj Italijanov je aretiranih.

STOLYPIN OSTANE.

Peterburg, 1. septembra. Poročila, da ministerski predsednik Stolypin odstopi in da ga bo nadomeščal Witte so neresnična. Stolypin se je na carjevo vabilo s svojo rodbino že preseli v zimski дворец.

KRITIČNI DNEVI V VARŠAVI.

Varšava, 1. septembra. Na povelje generalnega guvernerja so bile včeraj ob peti uri popoldne vse ceste vojaški zasedene. Oni ki so se vozili s cestno železnico ali kočijami, so bili primorani izstopiti nakar so bili takoj preiskani. Izvršilo se je velikansko število aretacij. Štiri ure je počival ves promet. Celo noč so se vršile hišne preiskave in aretacije. Število aretiranih je tako ogromno, da so zapori premajhni. Aretirance imajo kar pod milim nebom.

RAZBURJENOST PROTI BOLGAROM MED GRKI.

Atene, 1. septembra. Razburjenje proti Bolgarom silno narašča, ker je bilo v Galacu po protigrškem shodu razrušenih 250 grških prodajalnic, gostiln in stanovanj. Tudi pomorščaki so bili med izgrezniki.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji sračni tlak 736'0 mm

Dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nobe	Padavina v 24 urah
31	9. sveč.	743'6	16'6	sl. svzh.	jasno	0 0
1	7. s jut.	743'6	10'0	,	megla	
	2. pop.	741'9	24'6	sr. jvzh.	jasno	
Srednja dnevna temperatura 16'2°, nočna 17'6°						

Matero, hranite deco same! Poletje je najnevarnejša letna doba za dojenčke. Stotisoče otrok, ki se hranijo za steklenice, pobero mučna bolezen bljuvna griža, mejtem ko se krasno razvijajo dojenči. Lactagol daje živež in omogočuje materam, da morejo same hraniti. Priporočajo ga prve zdravniške avtoritete. Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Prospekte o „Naravnem hranjenju dojenčev razpošilja zastoj in franko Viljem Maager, Dunaj, III, Heumarkt 3 o. 1660 12-4

Izjava.

Podpisani obžalujem razžaljive besede, katere sem govoril proti gospodu M Jerebu. 1947 1-1

Al. Andlovec.

Razpisuje se služba 1966 2-1

organista in cerkvenika v Sodražici,

katero je nastopiti s 1. oktobrom t. l. Službeni dohodki so nekaj nad 1000 K.

Župni urad v Sodražici.

Poziv priče!

V neki kazenski zadevi, ki se vrši pred c. k. okrajno sodnijo v Kočevju, ima se zaslišati kot priča neki mož, ki hodi po Beli Krajini kot rezar in katerega naslov naj bi se glasil po njegovih navedbah: „Grtman Andrej, vas Trzina, št. 50, pošta Mengeš“. Te priče pod tem naslovom ni dobiti.

Pozivlja se dotični mož, da nemudoma sporoči podpisanemu svoj natančen naslov, ker bi ga znali zadeti sicer neugodni nasledki.

Komur bi bil znan naslov te priče, naj ga blagohotno naznani okrajni sodniji v Kočevju. — Stroški se povrnejo.

Dr. Fran Poček, odvetnik v Ljubljani, Stari trg 30.

Ustanovitev novega industrijskega podjetja.

V svesti si, da more dandanes bujno-razvita industrija poleg naravnih pridelkov ljudsko blagostanje v državi ali deželi znatno pospeševati in dvigniti, so vse države oziroma dežele delovale na to, da v medsebojnem tekmovalstvu vseh narodov ljudstvu pokažejo in odpro vire blagostanja in da dajo vsakemu posamezniku priliko, da more izdelke, posebno domače, izpečati in uporabiti v svoj prid in dobiček. Čim bolj je razvita v deželi industrija, tembolj napreduje duševna in kulturna izobrazba naroda, tembolj cenijo tujci zmožnost dotičnega naroda in segajo po njihovih izdelkih, kar pa ravno pospešuje in dviga blagostanje celega naroda in vsakega posameznika; ravno v tem prepričanju obstoje in z uspehom delujejo pri nas na Kranjskem velika in močna društva in zveze posameznih rodoljubov, podjetnikov in denarnih zavodov.

V tej zavesti sem se odločil tudi od svoje strani nekaj pripomoči v doseg tega smotra — kolikor je to v moji moči — s tem, da sem svojo oljarno v Britofu pri Kranju znatno povečal in razširil. Posrečilo se mi je tudi skleniti zvezo z znanstvenim, tehničnim in trgovsko naobrazanim, večletnim tovarniškim ravnateljem gosp. Rudolfom Huterjem, ki si je pridobil teoretiških in praktičnih vednosti na višjih tu — in izozemskih učiliščih in potem z uspehom vodil te vrste podjetje deset let, in sem ustanovil 1. septembra t. l. v tovarištvu s tem „Prvo kranjsko tovarno lanenega olja“ pod imenom „Zabret & Huter“.

Pod osebnim vodstvom tega izvedenca nama bo mogoče po najnovejšem načinu izdelovati laneno olje in lanene tropine (preše). Najino laneno olje je mrzlo prešano, je brez albumina in ravno raditega najboljše kakovosti. Ta albumin pa ostane v tropinah, s čemur pa tropine znatno pridobe na svoji prebavljivosti. Na ta način izdelano olje je veliko boljše za jestvine, barve in firnež.

Ker bova izdelala znatno množico lanenega semena, dobe poljedelci lepo priliko več in uspešneje gojiti pridelovanje se mena iu si ustanove z oddajo v najino tovarno stalen dohodek.

1964 (1-1) Zabret & Huter.

Živčna slabost in razdražnost vseh naporno delajočih ljudi kakor tudi malokrvnost mnogih otrok izvira, kakor trdi dr. F. Weigl v Monakovem, ne malokdaj zlasti iz vsakdanjega uživanja zrnate kave. Celo male množine, kakor jih uživamo v običajni mlečni kavi, so kvarne organizmu. Pri tem je opomniti, da imajo ravno cenejše kavine vrste največ kofeina v sebi, da torej učinkujejo najškodljiveje. Dalje nima zrnata kava kar nobene redilne vrednosti in provzroča kakor sploh alkoholne pijače samo hipno razburjenost, ki naposled oslabi vse moči. Zato se priporoča, da nikoli ne pijete zrnate kave brez obilo primešane Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, ki izdatno ublažuje omenjeni škodljivi učinek. Otroci, potem tisti, ki so bolni na srcu, živcih in želodcu, pa naj bi pili samo čisto Kathreinerjevo kavo, ki ima vnovij okus po kavi ter je redilna in krvotvorna. Zaradi mnogih manj vrednih posnmekov pa poudarjate pri nakupovanju izrečno ime „Kathreinerjeva kava“ in jemljite samo zaprte izvirne zavoje z varstveno znamko „župnik Kneipp“.

Zidarji in težaki

se sprejmo pri gradnji cerkve na Viču proti dobri plači. 1967 4-1 Prijave v stavbinski pisarni Viljem Treo, Marije Terezije cesta 10.

VABILO

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Srednjivasi“ reg. zadruge z neom. zavezo kateri se bode vršil

v nedeljo, 16. septembra 1906 ob polu 4. uri popoldne

v društvenih prostorih v Srednjivasi.

Dnevni red:

- 1) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2) Odobritev računa za leto 1905.
- 3) Volitev načelstva.
- 4) Volitev nadzorstva.
- 5) Prememba pravil.
- 6) Poročilo o izvršeni reviziji.
- 7) Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

načelstvo.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani.

Št. 4966 ex 1906.

1961 3-1

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje v nabavo potrebnih desk, plohov, obročev, dog in premoga za leto 1907, ozir. 1908 konkurenčno razpravo.

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 K, in opremljeno s pobotnico o 10% varščini, zaračunjeni po zaslužku za leto 1906 in vloženi pri kaki c. kr. blagajni naj se dpošljejo najkasneje do dne **20. septembra ob 11. uri popoldne** na podpisano c. kr. tobačno tovarno.

Napis naj se glasi: „Ponudba za dobavo desk, plohov, obročev itd. k. štev. 4966 ex 1906“.

Za leto 1907 se bodo potrebovale naslednje množine:

4 m dolge, 14 mm debele deske iz mehkega lesa, in sicer:

12000 kosov desk 19 cm širokih	
13000 " " 21 " "	
8500 " " 23 " "	
9500 " " 25 " "	
12000 " " 27 " "	
11000 " " 29 " "	
4500 " " 31 " "	
14000 " " 33 " "	
3000 " " 35 " "	
2000 " " 37 " "	
500 " " 39 " "	

Skupaj 90.000 kosov.

4 m dolge, 20 mm debele deske iz mehkega lesa, in sicer:

2000 kosov desk 19 cm širokih	
4000 " " 21 " "	
3000 " " 23 " "	
2500 " " 25 " "	
3000 " " 27 " "	
4000 " " 29 " "	
3000 " " 31 " "	
4500 " " 33 " "	
1000 " " 35 " "	
1000 " " 37 " "	
1000 " " 39 " "	

Skupaj 30.000 kosov.

1000 kosov 4 m dolgih 26 mm debelih in 316 mm širokih desk (mehek les)
500 " 4 " " 33 " " " 316 " " " "
300 " 4 " " 40 " " " 316 " " " "
600 " 4 " " 53 " " " 316 " " plohov "
100 " 4 " " 53 " " " 316 " " (mecesen)
30 m³, 2 m dolgih, 53 mm debelih in 260 mm širokih plohov iz trdega lesa.
50 kosov različnih desk iz trdega lesa.
50 m³ obsekanih hlodov različnih širin.
150 kosov hrastovih pragov 1'5 m dolgih, 19 cm širokih in 15 cm visokih.
155000 kosov leskovih malih obročev 2'5 m dolgih v zvezkih po 100 kosov.
8400 kosov bukovih dog 82 cm dolgih, 11—12 cm širokih
4000 " " 55 " "
24.000 metrskih šotov premoga.

Potrebne množine za leto 1908 v približnem številu kakor v letu 1907 se bodo naznanile zalagateljem pred potekom leta 1907.

Zahtevana kakovost potrebnega blaga in oddajalni čas je razvideti iz posebnih dobavnih pogojev, kateri so vsakemu v pisarni c. kr. tobačne tovarne na vpogled in mora ponudnik sporazumljenje z njimi v ponudbi izrečno potrditi.

Ponudbe se lahko glase na eno ali pa na dve leti.

Cene je postaviti posamezno za eno- ali dveletno oddajo v črkah in številkah loco c. kr. tobačne tovarne.

Ponudbe, katere so v zvezi s ponudbami drugih oddajalcev, kakor tudi konkretne ponudbe so nedopustne.

Sicer pa veljajo splošni pogoji za dobavo gospodarstvenega blaga št. 6363/1899, kateri so v c. kr. tobačni tovarni med navadnimi urami vsakemu na vpogled.

Ponudniki morajo sporazumljenje z njimi v ponudbah natančno izreči.

Razsodbo o vposlanih ponudbah si pridrži c. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju, in ima tudi pravico, oddati oddajo posameznega blaga za eno ali dve leti.

Vsak ponudnik se zaveže s svojo ponudbo do končne razsodbe c. kr. glavnega ravnateljstva tobačne uprave in se tako odreče določbam § 862 a drž. zak. potem členov 318 in 319 trg. zak. glede na rok obvestila o končni razsodbi njegove ponudbe.

Zakasnelo došle in take ponudbe, katere ne odgovarjajo v polnem obsegu navedenim pogojem, se ne bodo vpoštevale.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani, dne 30. avgusta 1906.

Gostilna in trgovina

na deželi, prav dobro idoča, se takoj proda zaradi pomanjkanja svojih, z vsem blagom. — Več po dogovoru upravnštva „Slovenec“. 1913 8-1

Izurjeni

mizarski pomočniki

dobijo trajno delo v izdelovalnici glasovirjev Rudolf Warbinek, Ljubljana, Hilšerjeve ulice št. 5. 1915 1-1

Našel se je

1969

pes,

bel, z rjavimi lisami. — Dobi se pri Jožefu Kocjančiču, Dobrunje štev. 56.

Naznanilo.

Na o. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice šte. 10) se prične šolsko leto 1906/7 s slovesno službo božjo

dne 18. septembra 1906.

Na novo vstopajoči učenci se bodo vpisovali dne 16. septembra od 9. do 12. ure.

Učencem, ki so doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra dopoldne.

Natančnejša pojasnila se nahajajo v razglasilu v šolskem poslopu.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894. l., šte. 2354, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu, Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori na tukajšnji gimnaziji sprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1906.

1945 3—1

Ustanovljena 1862.

Telefon 584.

Najstarejša tvornica
1884 peči in ognjišč
c. kr. dvorni mašinist

RUDOLF GEBURTH, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na vogalu Burggasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in stroj-
nih ognjišč za vsako porabo od navadne
do najfinije in najelegančnejše
izpeljave, v vseh velikostih, črne ali bogato
emalirane.

Sušilnice, plinove peči, kamini.

Vse vrste peči
tudi s trajnim
gorenjem.

Specialni katalog
gratis in franko.

2 V trajno delo sprejema
pridna pomočnika 2
FR. PICELJ, čevljar v Rudolfovem
1959 3—1

Proti katarom

sopilnih organ v, pri nahu, hri-
pavosti in vratnih oteklinah zdrav-
niško priporočana je 38 12 II.

**MATTONIJEV
GIESSHÜBLER**
alkalična kislina

katera se z vseh strani rabi sama ali pome-
šana z gorkim mlekom.

Ta mloraztapljajoče, osvežujoče in pomir-
ljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in
se v taeih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn,
soloz. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekt sastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasek-u
114 52—32

Cementna zarezna stresna opoka
iz portland-cementa in peska

Streba prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.

Trpežnost in lahko-
strebja, kakor iz vsake
druge vrste stresnih opok
iz ilovice. 2524 33

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani

Posestvo

v Kazljah na Krasu št. 27. prve vrste, obsto-
ječe iz krasnega poslopja, vinogradov, pašnikov in
gozdov, je na prodaj. Posestvu pripada tudi
vodnjak in mlin. Lastnik posestva dovoljuje vsa-
kemu kupčevalcu vpogled. 1894 8—7

Josip Kljuder, trgovec v Kazljah, pošta Sežana.

3 letno pismeno jam-
stvo! Brez konku-
rence v kakovosti!

5 kron!

Prva švicarska
sistem Roskopf pa-
tent remont. ura s
sifro z masivnim
solidnim antima-
gnetičkim kolešjem
na sifro, pristno
emaliranim kazališčem
(ne papirnato) z var-
stveno ploombo za-
varovano pristno ni-
kelastim okovom.
šani-pokrovom čez
kolesje, 36 ur idoca
(ne samo 12 ur) z okra-
šenimi in pozlačenimi
kazalci, natančno re-
gulirana, s 3 letnim pi-
smenim jamstvom, ko-
mad K 5—, 3 komadi
K 14—, s sekundnim kazalcem K 6—, 3 kom. K 17—,
v pristno srebrnem okovu brez sekundnega kazalca
K 10—, 3 kom. K 28—, s sekundnim kazalcem
K 12—, 3 kom. K 35—.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez
odbitka.

Razpošilja po povzetju

1790 10—4

prva tovarna ur

Hanns Konrad

v Mostu (Brux)

št. 1157, (Česko.)

Bogate ilustr. ceniki s nad 2000 slikami se na
btevo pošljejo gratis in franko.

Najnižje cene

Najnižje cene

F. M. NETSCHEK

Resljeva cesta šte. 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta šte. 37

ces. in kralj. dvorni zavod za uniformiranje
ustanovljen l. 1846. (Poleg novega mostu)

pri Veliki tovarni.

Usojam si slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je ravnokar došla
nova ogromna zaloga jesenskih in zimskih narejenih oblek
raznih vzorcev in kakovosti. 1953 10—1

**Za gospode in dečke vsakovrstne jesenske in zimske
suknje, haveloke, pelerine in obleke.**

**Za dame in deklice vsakovrstne jesenske in zimske pa-
letote, kostume, jopice, krila in pelerine.**

Zagotavljam Vam najnovejše vzorce, dobro kakovost in delo po najnovejšem kroju.

Velikanska zaloga otročjih kostumov.

Naročila po meri izgotavljam točno, fino in trpežno v najkrajšem času.

Najsolidnejša postrežba! ☐☐☐ Sveže blago!

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Št. 421.

Razglas

o pričetku šolsk. leta 1906/7 na obeh c. kr. učiteljskih v Ljubljani.

A. Deklice, ki žele vstopiti v I. letnik c. kr. učiteljske ali pa
v tečaj za otroške vrtnarice, naj se zglase v torek, dne 11. septembra
med 8. in 11. uro.

Sprejemna preizkušnja se prične tudi v torek, dne 11. septembra,
ob 2. uri.

B. Zglasila za I. letnik c. kr. moškega učiteljske se sprejemajo
v četrtek, dne 13. septembra, od 8. do 11. ure. Preizkušnja iz posluha je ravno
isti dan od 8. do 12., eventualno od 2 do 4. ure.

C. Doznanji gojenoci in gojenke obeh c. kr. učiteljske naj se
zglase v ponedeljek, dne 17. septembra, in sicer prvi ob 9., druge ob 10. uri.

D. Vpisovanje v I. razred c. kr. deške, oziroma dekliške vad-
nice je v soboto, dne 15. septembra, od 8. do 10. ure, v c. kr. otroški
vrtec in v 2., 3. in 4. razred obeh c. kr. vadic pa v ponedeljek,
dne 17. septembra, od 8. do 10. ure.

Ker ni prostora, se ne more nihče več sprejeti v 2., 3. in
4. razred deške in dekliške vadic in v II., III. in IV. letnik
c. kr. ženskega učiteljske.

Natančnejša napotila se lahko proizvedo iz razglaša, ki je nabit na črni deski obeh
c. kr. učiteljske.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljske

v Ljubljani, dne 27. avgusta 1906.

1952 2—1

Vino

rumeno, rdeče in belo iz last-
nega vinograda v Sromljah pro-
daja g. J. Zehner v Brežicah
ob Savi, od 18 do 21 kr.

819 19—15

Elegantno stanovanje

s 3 velikimi sobami, kopalnico,
poselsko sobo in z drugimi pritkli-
nami odda se za november-termin t. l.

Naslov izve se pri upravnistvu tega
lista. 1759 12

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

900 13

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

Lepo stanovanje

se odda v Zgornji Šiški.

Popraša naj se pri Jak. Matjanu (pri
„kamniti mizi“) v Zgornji Šiški. 1786 (8)

Deška meščanska šola v Postojni.

Štev. 2.

Razglas.

Na deški meščanski šoli v Postojni se prične šolsko leto 1906/7 v
ponedeljek, dne 17. septembra t. l.

Vpisovanje v prvi razred je v četrtek, petek in soboto, dne 13., 14. in
15. septembra od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni, ki je začasno v poslopu
ljudske šole v Postojni.

V prvi razred se sprejmejo vsi tisti dečki, ki dokažejo s šolskim nazna-
nilom, da so z zadostnim uspehom dovršili peto šolsko leto (ne 5. razred) kateri-
koli javne ljudske šole.

V soboto, dne 15. septembra ob 10. uri je sprejemna preizkušnja za
tiste učence, ki ne morejo dokazati, da so z zadostnim uspehom dovršili 5. šolsko
leto, ki pa so dopolnili 11. leto starosti ali ga dopolnijo najkasneje do 15. januarja 1907.

Ravnateljstvo trirazredne deške meščanske šole v Postojni,

1946 2—1

dne 1. septembra 1906.

Oznanilo.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se
prične šolsko leto za oddelke: šola za obdelovanje lesa, šola
za umetno vezenje in čipkarstvo, javna risarska šola za mojstre
in pomočnike, javna risarska šola za dame

dne 20. septembra 1906.

Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu staršev ali njih
namestnikov zglasiti v ravnateljevi pisarni (Stari trg 34, Zatiški dvorec)

dne 17. ali 18. septembra

dopoldne od 9. do 12. ure ali popoldne od 3. do 5. ure.

Šola za obdelovanje lesa ima dveletni pripravljalni tečaj za dečke,
stoječe še v ljudsko-šolski obveznosti. Tečaj pripravlja za vstop v strokovne oddelke
(mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, kiparstvo in pletarstvo) ali pa za vstop v katerikoli
obrtni; v tem slučaju nadomešča spodnje razrede nižje realke.

Zimski kurzi za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke)
se otvorijo dne 3. novembra. Vpisovanje se vrši zadnje 14 dni pred pričetkom
kurza. Vsak kurz traja 2 zimska semestra. Namen tem oddelkom je pripravljati obisko-
valce za zakonito predpisani mojstrski izpit in navedenih stavbenih strokah.

Sprejemni pogoji: I. na šoli za obdelovanje lesa:

A) V pripravljalni tečaj: I. letnik: Dovršena ljudska šola in starost 12 let (do dne
31. decembra 1906). — II. letnik: Znanje učne tvarine I. letnika in starost 13. let
(do 31. decembra 1906).

B) V strokovne oddelke: Dovršeni pripravljalni tečaj ali meščanska šola ali pa
3 razredi srednje šole (neugodni redi iz latinščine in grščine se ne vpoštevajo);
starost 14 let (do 31. decembra 1906).

C) V pletarski oddelki: dovršena ljudska šola in starost 14 let.

II. na šoli za umetno vezenje in čipkarstvo: Dovršena ljudska
šola in starost 14 let izjemoma že 12 let (do 31. decembra 1906).

III. na obeh javnih risarskih šolah se sprejemajo učenci in učenke
celo šolsko leto, kolikor to dopuščajo prostori.

IV. v zimske kurze za stavbne obrtnike se sprejemajo obisko-
valci, ki imajo učni list dotične stavbene obrtni in so stari najmanj 18 let.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1906.

1924 3—1

C. kr. ravnateljstvo.

Borzna poročila

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borse 31. avgusta 1906.

Kalodžbeni papirji.	Dunaj	Slago
4% majeva renta	99 —	99 20
4% srebrna renta	99 —	99 20
4% avstrijska krona renta	99 30	99 50
4% zlata renta	117 51	117 35
4% ogrska krona	94 55	94 75
4% zlata	112 55	112 75
4% posojilo dežele Kranjske	99 20	100 20
4% posojila mesta Spjelot	100 50	101 50
4% Zader	99 30	100 30
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 15	101 15
4% češka dež. banka k. o.	99 25	99 75
4% ž. o.	99 35	99 55
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 10	101 10
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr	104 14	105 14
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 —	100 10
4% ogr. cen. dež. br	100 —	100 15
4% hip. banke	100 —	100 30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
4% prior. dol. žel.	9 50	—
3% juž. žel. kup. 1/2 1/2	319 10	321 10
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 40	101 40

Srečke	Dunaj	Slago
Srečke od 1. 1860/1.	216 —	222 —
1864.	2 6 —	278 —
1864.	153 25	155 25
sem. kreditne I. emisije	281 —	290 —
II.	293 —	302 —
ogr. hip. banke	257 —	264 —
arbske á frs. 100—	98 —	105 —
turške	61 50	62 50
Basilika srečke	11 60	23 60
Kreditne	4 6 —	64 —
Inomoške	79 —	84 —
Krakovske	87 —	92 —
Ljubljanske	57 —	64 —
Avstr. rud. kriza	48 50	50 50
Ogr.	29 25	31 25
Rudolfove	58 —	63 —
Salcburške	73 —	80 —
Dunajske kom.	508 —	516 —

Dalnice	Dunaj	Slago
Južne železnice	167 50	168 50
Državne železnice	676 25	677 25
Avstr. ogrske bančne dalnice	778 —	788 —
Avstr. kreditne banke	676 25	676 25
Ogrske	811 75	81 75
Zivnostenske	242 —	243 50
Premogokop v Mostu (Brüx)	716 —	722 —
Alpinske montan	199 75	600 75
Praške žel. ind. družbe	84 3 —	28 3 —
Rima-Murányi	182 25	183 25
Trbovijske premog. družbe	275 —	276 —
Avstr. orošne tovr. družbe	578 —	581 50
Češke sladkorne družbe	40 —	143 —

Valute.	Dunaj	Slago
C. kr. cekin	11 34	11 39
20 franki	19 08	19 11
20 marke	23 46	23 54
Severains	23 93	24 —
Marke	17 30	17 50
Laški bankovci	96 30	96 50
Rubliji	252 50	253 —
Dolarji	4 84	5 —

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, do 50 kron, sortirano najfinejše do 60 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

V zalogi je tudi tropinsko žganje. Za zadrage in večje množine izjemne cene, 2523 26—16

Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava, v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojke z varstveno znamko župnik Kneipp.

Mizarski pomočniki

dobe takoj trajno delo proti dobri plači pri **Matko Maloviču**, mizarju v Novem mestu. 1914 3—2

Dunaj-

ske želodčne kapljice, vetrove odganjajoče in želodčni krč utesujoče priznано uspešno ljudsko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin, 6 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skatljica 70 vin. — Dobita se v lekarni **Mardet-schlaegerja**, kemika pri **zlatem orlu** v Ljubljani na jurčičevem trgu poleg železnega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblastveno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in Ada-pomada. 183 49 31

Iz proste roke naprodaj: **hiša**, skedenj, hlev, svinjak, kozohiša, lec, 2 njivi, 2 gozda, travnik, vse pri cesti in pri vodi. 19 3 2 2

Janez Pevo, Moravče, p. Sv. Križ pri Litiji.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice po nizki ceni.

Gospodične

se sprejemajo v popolno oskrbo v **Florijanskih ulicah št. 10**, II. nadstropje. 1910 8—6

Gričar & Mejač

LJUBLJANA, Prešernove ulice št. 9, LJUBLJANA

priporočata svojo : popolnoma na : novo sortirano za : logo oblek za : gospode, dečke in : otroke, osobito : : zelo praktične :

obleke

za šolarje

trpežne in poceni kakor tudi mične.

Novosti v konfekciji za dame in deklice

Postavno varovan... Edino pristen je Thierriyjev 2630 balzam 52 30

le z zeleno znamko „redovnica“. **Starodavno neprekozano** proti slabemu prebavljanju, krčem v želodcu, koliki, kataru, prsim boleznim, induraciji itd. itd. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatihi steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierriyjevo centifoljsko maslo, povsod znano kot non plus ultra

proti vsem še ako starim ranam, vnetjem, rinitvam, abscesom, le steklinam vseh vrst. Cena: 2 lončki K 3 60 se pošlje le proti povzetju ali denarj.

Lekarnar A. Thierriy v Pregradi pri Rogški Slatini. Brošura s tisoči originalnih zdravilnih pisem gratis in franko. V za-logiv skoro vseh vrstih lekarnah in medicinskih trgovinah.

Takoj se sprejme marljiv

deček

za pekarsko obrt (plača po dogovoru) pri **Anton Cizeju**, Ljubljana, Zalokarjeve ulice 11. 1911 1—1

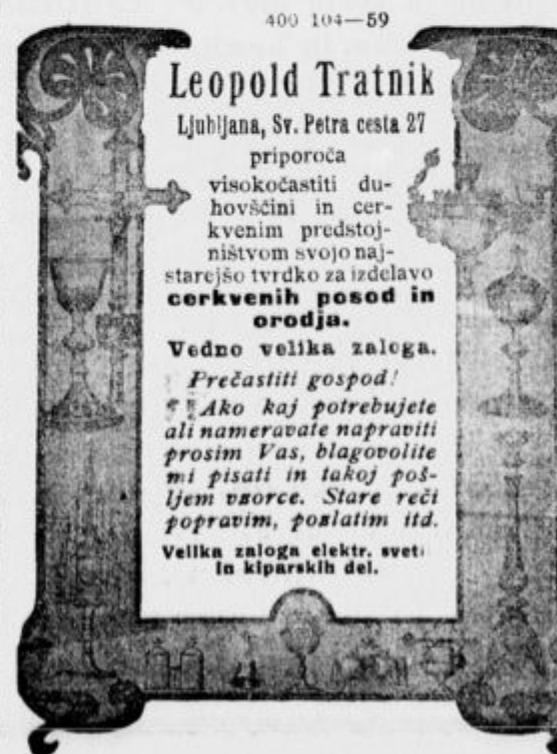
Učenka

se sprejme za šivanje. **Krašovski nasip št. 16.** 1918 3—1

Ali že veste? Narodi se lahko tudi sama sobotna izdaja „Slovenca“ štane le 7 K na leto

Guske Gusek pastojne perje 5 kg novega skubljenega K 9 00, bel-lega K 12 —, belega, jako mekega, skubljenega K 18 —; kron 24 —, sekinobelega, mekega, skubljenega K 30 —; kron 36 —. Po-šilja se franko proti povzetju. Tudi se zmenja ali nazaj vzame proti povzetju poštnih stroškov. Benedikt Sachse, Lebes 159 1632 n. Plzen na Celkem

Z malo kapitala se more zagotoviti dobra eksistenca z ustanov. žganjarske manipulacije v mal. obsegu, event. z mal. kotlom v svrhu destil. žganja in likerjev-special. Navodila pod šifro „Lukrativ št. 127“ na Ann. Exp. Eduard Braun, Dunaj, I., Rotenturm strasse 9. 1895 5—2

Leopold Tratnik Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo **cerkvenih posod in orodja**. Vedno velika zaloga. Prečastiti gospod! Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vporoce. Stare reči popravim, pošlatim itd. Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

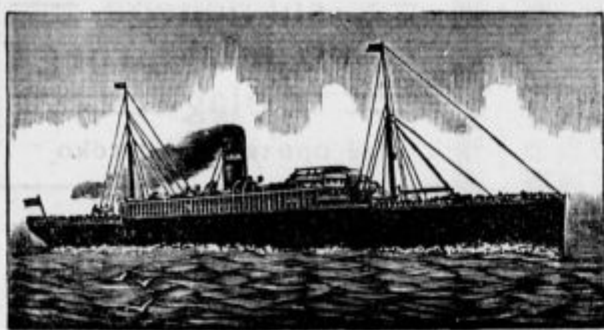

„Ottoman“ — papir za svalčice
in svalčične cevke se sam hvali in torej ne po-
trebuje reklame!

2565 29-44 II

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52-44

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderne opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vezne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic inhišni posestnik v Ljubljani, **Slomškove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusevega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismeno povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 41

1672 19

Arhitekt

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, preizdave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe.

Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst po-
slojpa in izvedba perspektivnih risb za ista.

Izredno kulantne cene in točna izvršitev

Kontoristinjo,

Slovenko, sprejme **Vydova-
tovarna hranil v Pragi, VIII.** Plača
90 K mesečno. Trgovska izobrazba se ne
zahteva, pač pa splošna. 1916 2-1

Franc Jožefova
grenčica
—praznoprav reprezentant grenčic—
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

Zaloga v Ljubljani: **Mihael Kastner in Peter Lassnik.**

Podpisani usojam si slavnemu p. n. občinstvu vljudno na-
znaniti, da mi je **oblastveno dovoljeno** izvrševati

obrt plakatiranja in reklame.

Ker za plakatovanje še dosedaj nimam stalnih desk, vstrezal
bodem začasno vsem naročnikom z reklamnimi deskami,
katere bom izobešal na **najživahnejših prometnih
točkah** v mestu. — Priporočam se za obilna naročila,
katera bom izvrševal vestno in po zmernih cenah. — Za
naročilo zadostuje telefonično obvestilo in lepaki se prevzemo
pri naročniku ali pa v tiskarni. — Obenem javljam, da imam
samozastopstvo in zalogo neprekosljivega sredstva „**Radi-
col**“ za **pokončavanje vseh mrčesov.**

Z velespoštovanjem

Telefon 155

Peter Matelič

Telefon 155

podjetje za snaženje stanovanj in oken, izpraševanje
s strojem „Vacuum Cleaner“ v lastni hiši Škofje ul. 14.

1795 5-5

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso **J. LOZARJA** spadajoča zaloga manufakturne-
nega blaga, sodnijsko cenjena na **K 13.432** se bo oddala potom javne
dražbe najboljšemu ponudniku, vendar ne pod cenilno vrednostjo. Vsak
ponudnik mora priložiti svoji ponudbi varščino v znesku 10% cenilne
vrednosti v roke upravitelja konkurzne mase. Ponudbe naj se vložijo
najkasneje

do 5. septembra 1906

pri podpisnem oskrbniku mase. Ponudnik mora vztrajati pri svoji po-
nudbi do všteti **11. septembra 1906.** — Odboritev si pridržijo odbor
upnikov. Cenilni zapisnik se more vpogledati med uradnimi urami pri
oskrbniku mase.

Ljubljana, 23. avgusta 1906.

Oskrbnik mase:

Dr. Edwin Ambrositsch.

19093-3

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti **duhovščini** in cerkvenim
predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pre-
vzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za **steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo**
kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v
najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, po-
dob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1731 52-5

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

2391 213

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promete izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

istrebane vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženiitinske kavelje.

SE Eskompt in vnovčanje bank.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjame na vrednostne papirje.

**Zavaruje srečke proti kurzal
izgubi.**

SE BORSKE SPOVEDI.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona števil. 187.

990 64-32

Sv. Petra 2461 52-38
cesta 27 **J. Ložar** Sv. Petra
cesta 27

priporočila preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo izborna

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kroji! Natančno delo! Nizke cene!

Pivovarna **J. PERLES**
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporočila

izvrstno marčno pivo

v sodcih in steklenicah.

Najstarejša svečarica trdka. — Ustan. pred 100 let

Fr. Šupevc

priporočila velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,

voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škattjah in škattih v poljubni vel-

košti ter poceni.
Kapo se se tudi vsak čas med v panjih, sodcih, kakor tudi voseh
in suho satovje, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplotno pripravijo in zagotavlja točno in
pošteno postrežiti.

1556 52-3 LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša

Parna žaga Deghenghi

Ljubljana

kupuje vedno proti gotovini vsake
vrste **hlodov**, potem
proda butarice, žamanje in
žaganje. 969 18

Istrska vina,

refoško, beli muškati
in teran, 1832 24-6

se dobivajo pri lastniku vinogradov

Anton Ferlan di Giorgio
v Rovinju, Istra.

— Cene in vzorci na zahtevo. —

Išče se

gostilna na račun

v mestu ali na deželi takoj ali pozneje. —
Ponudbe **M. V. 110** posterestante Ljubljana. 1931 3-2

Solidno delo!

Nizke cene!

Josip Stariha

692 F. S. Noll-jev naslednik 52-23

Ljubljana, Vodnikov trg

se priporočila preč. duhovščini
in slavnemu občinstvu v Ljubljani
in na deželi za vsa

kleparska in vodovodna

dela kakor tudi za vsa v to
stroko spadajoča popravila.

Podpisana uljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem
zopet prevzela

RESTAVRACIJO „PRI PANJU“ NA BLEDU

katero bodem vodila z najboljšo oskrbo; na razpolago
imam tudi sobe za prenočevanje tujcev. — Oskrbljeno
bode vedno za okusna gorka in mrzla jedila ter za
izvrstno vinsko kapljico.

Za mnogobrojni obisk se priporočila

1858 4-3

ANA VRINŠEK, gostilničarka.

Zdravilnica z mrzlo vodo

po Kneippovem načinu

v Krapini,

last slob. i kralj povelj. trga Krapine.

Otvorjeno od 1. svibnja do 1. listopada.

Srednje milo podnebje, mesto obdano od obronkov štajerskih alp,
obdarjeno z divnimi krasotami, prikazuje gledavcu bujne prizore. — Pri
mrzlici se dajejo bolnikom tople omorikove in ogljikovokisne kopeli, ma-
saža, zdravljenje z elektriko itd.

Stanovanja na razpolago, glede katerih se treba obrniti na kopališko
opravo. Postrežba cena. 1332 20-11

Ideal hišne
gospodinje je

„Parket-Rose“!

Edina

mast za parketna tla

katera se dá z vodo in
milom izpirati, za lino-
lej, xylolith in za
mehki lesni pod.

Vsako snaženje potem
s trdim voskom odpade.
Ni več črnih, zamazanih
sobnih tal.
Ni več prahu v stano-
vanju. 1867 10-6

Glavna zaloga za Kranjsko:
trdka

Ant. Krisper

Ljubljana.

Nadaljne zaloge: **Brata**
Eberl, Ad. Haupt-
mann itd.

Za dela „Parket-
Rose“ priporočila se:
Snažilni zavod
Peter Matelič.
Telefon št. 155.

IBIRE

Brezalkoholna pijača

izvrstnega okusa iz
sadnega soka. 1454 10-10

Nareja jo **G. PICCOLI**,
lekarnar v Ljubljani.

En del tega soka, pomešanega s petimi deli vode, dá za
mlade instare, za zdrave in bolne prijetno, žejo gasečo, re-
dilno in za prebavne organe zdravo pijačo.

1 steklenica 1 krono.

— Naročila se izvršujejo točno po povzetju. —

POZOR AMERIKANCI

in sploh vsi, ki prihajajo v Ljubljano
na največjo zalogo **moških** in ženskih
izgotovljenih oblek

domačega izdelka, dalje **obuval**,
sraja, klobukov, kovčegov,
solnčnikov, slamnikov robcev in šerp
itd. po izredno nizki ceni.

762 39-20

MATEJ OREHEK

trgovina v Kolodvorskih ulicah št. 26
v lastni hiši v Ljubljani

Tik znane Tišlerjeve gostilne.

Slovita, moderno urejena
820 12-12 tovarna

G. SKRBIC

Zagreb, Ilica 40

priporočila svoje slovite solidne in cenene

žaluzine, lesene
in platnene rolete,
lesene in železne
zastore za okna
in prodajalne.

Ceniki franco in zastoj

Seb. Unterhuber, lastnik Fr. Benque

Ustanovljeno 1870. ● tovarna cementa v Weissenbachu, tovarna cementnih ● Ustanovljeno 1870.
izdelkov in umetnih kamnov, podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna v Belljaku, Šolska cesta 21 ● Filijalka v Ljubljani, Dunajska cesta 73

nasproti topničarski vojašnici

Telefon št. 237

priporočila se

Telefon št. 237.

v izvršitev vseh kamnoseških del in umetnega kamenja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele
za fasade, balkone; grobne spomenike itd.; stopnice po naročilu narejene z železno sestavo; **cementne**
cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd.; **plošče iz cementa** (Metallique),
preproste in z različnimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. — Prevzetje betonskih naprav
in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in Romancement iz Weissenbacha. — Proračuni zastoj in
poštne prosto. 748 30-21

Po svetu.

Vojaki so umorili starko. Pet vojakov je blizu Mantehemanna umorilo bivšo kuharico, 64 let staro Ružo Winkler ter ji oropalo pet kron. Vojaki so aretirani v vojašnici. Izdale so jih krvave sablje. Glavni krivec je oženjen in oče treh otrok.

Deklica s številkami v očeh. Na otoku v Kap Finestere živi štiriletna deklica Marija Le Guen, ki ima v očeh številke 22, 4. Številke se dobro razločita in tudi vejica med obema. Zdravniki si nad tem čudom zelo belijo glave. Marija Le Guen je hči ribiča.

Valparaiso zgrade na novo. Ulice bodo med trotoarji po 15 metrov široke. Anektirano zemljo plača vlada v gotovini. Pomoč, ki jo je ponudil Rockefeller, je predsednik Riesco odklonil.

Ivan Orth na Japonskem. Senator Garcon je izdal brošuro o Ivanu Orthu, kjer stoji, da so ga videli zadnjič na Paragvaju, a ko se je pričela rusko-japonska vojska, se je preselil na Japonsko.

Dvoje otrok prinesel na vojaške vaje. Na Dunaju je prinesel neki delavec, ki je prišel na vojaške vaje, seboj dvoje čisto majhnih otrok. Rekel je, da je žena šla služiti, ker ne more živeti od zraka, a v službi pa zopet ne more imeti posla z otroci. Delavca so nato preiskali, sklenili, da je bolan, in ga izpustili.

Ženska — lekarnik. V Brnu je napravila lekarniški izpit Karolina Bader, hči nekega tamšnjega lekarnarja. To je prvi ženski lekarnar na Moravskem.

V konkurzu je »Real-Eskate Trust Company« v Filadelfiji. Dolgov ima 7 in pol milijonov. Oškodovanih je več bank.

Ukradeni mobilizacijski načrti. Pred osmimi meseci so ukradli mobilizacijske načrte ruske armade za notranje azijske železnice.

Škof ponesrečil. Iz Lourda javljajo da je zadela škofa iz Nancyja težka nesreča. Ko je držal nad glavo nekega bolnika zelo težko monštranco, mu je spodrsnilo. Pri tem je zadela s sencem na oster žarek monštrance in se nevarno ranil.

Velika povodenj je nastala vsled nalivov v Afriki. Voda je odnesla s seboj cele vasi. Škodo cenijo na 20.000.000 K.

949 36

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerje“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročila, niti doposlati posannih delov.

Pridnega in hlapca

ki zna pisati išče

parna mlekarja v Medvodah

in plača zraven hrane in stanovanja 30 K mesečno. 1934 2-2

Lepi lokali

pripravljeni za vsako trgovino ali za pisarne dajo se takoj v najem, ravno tako tudi hlev za dva konja.

Naslov izve se pri upravnistvu „Slovenca“.

Pušcarskega vajenca

takoj sprejme FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani, Židovske ulice 7. 1850 6-5

Proda se iz proste roke

pritlična hiša

z gospodarskim poslopijem in okoli 5100 m² prostega sveta na Opekarski cesti št. 26. Hiša je pripravna za gostilno in gospodarsko poslopije za prodajalno in skladišče. Dobi se tudi lahko od lastnika gostilniška obrt.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji. Vsa nadaljna pojasnila daje lastnik hiše istotam. 1752 10-8

Svetovna razstava St. Louis 1904

Zahtevajte le:

varstveno znamko

Globus

v rdečem pasu

Edini izdelovatelj: FRITZ SCHULZ jun. ako. družba Lipsko.

največ. odlikov. „Grand prix“

Globus

čistilo

ker se ponuja mnogo ponarejanj.

Prostovoljna prodaja.

Na prodaj je zaradi preselitve

1942 3-2

velika hiša na Jesenicah.

Hiša stoji zraven novega kolodvora, pri hiši je hlev, vodnjak in 2 vrta za zelenjavo in tudi vse občinske pravice. V hiši se izvršujeta zdaj 2 obrta, in sicer: izvrstno uspevajoča moderno opravljena pekarna in prodaja delicatess.

Natančne pogoje pove dr. J. Vilfan, odvetnik v Radovljici.

**Zidarji
tesarji in
delavci**

se sprejmo proti dobri plači pri stavb. podjetnistvu 1938 3

F. Trumler, arhitekt,
Pred škofljo, Ljubljana.

Sprejmeta se takoj 1943 2-2

**dva zanesljiva
dimnikarska pomočnika**

pri

Ivanu Vrhovec-u,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 50.

500.000 kron

se bo za

reklamo

izdalo, da se

1685 3

TUDOR

diamanti in dragi kameni

napravljeni znanstvenim potom, uvedejo v Evropi.

Ali mislite, da bi lastnik te iznajdbe izdal ta znesek, če bi ne vedeli natanko, da imajo nekaj, kar daleč prekaša že več let prodajane navadne imitacije?

„TUDOR“ diamante je treba nositi, da jih vemo prav ceniti.

Edina prodaja in razstava „TUDOR“ diamantov v LJUBLJANI

je v prostorih firme

Anton Krisper
Mestni trg šte. 21.

Uvedbena **8 kron** „TUDOR“ diamanti
cena vdelani v
prstane, uhane, brože,
gumbe, kravadne igle,
zapestnice, glavnike.

(z okovom vred.)

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst ur, zlatnih, srebrnih in stališ ur z znamko Roskopf, Haba, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih stališ in srebrnih po lastnih tovarniških cenah.

Nikel, remont, ura K 3.—
 sist. Roskopf patent ura 4.—
 črna jekl. rem. ura 4.—
 švic. izvir. Roskopf pat. ura 5.—
 Goldin rem. ura „Luna“ kolese 7.50
 srebr. „Gloria“ 7.60
 „dvojni plašč“ 11.50
 oklep, veržica z rinitco na pero in karab. 15 gr. težka 2.50
 ruska Tula nikel. ura s sidro „Luna“ kolese 9.50
 ura s kukavico K 3.50, budilka K 2.90, kuhinjska ura K 3.—
 švarcvaldska ura K 2.80.

Za vsako uro štetno pismeno jamstvo!
 Nikak riska! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanne Konrad** v Mostu 1789 (Brux) št. 654, Češko. 100—8

ANTON PRESKER 744 52—13
 krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odlikovani z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odlikovani z zlato kolajno in križcem, London 1905.

se priporoča pred. duhovščini in slavn. občinstvu v izdelovanje vsakovrstne iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo **izgotovljene obleke** posebno na havelke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavljajo uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

A. Kraczmér zaloga klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

priporoča popolno zalogo kratkih klavirjev mignonov in planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih cenah. Proizvajajo klavirji, solidno in stanovitno prenapravljeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stingl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, ubirajo in izvršuje se podlaganje s usnjem strokovnjakom in preskrbno in vzdrževanje najcenejše.

2178 52—43

Umetnijski zavod B. SKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti: cerkevna okna različne izvršitve. Ceniki in strokovni svet brezplačno. 8 krat odlikovani s prvimi darili

Umetnijski zavod za slikanje na steklo

Franceta Švigeljina
 na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko 6 (26—6) izdeluje 2526 26—13

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinejših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo zastonj in franko.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! **Najcenejša, največja eksportna trdka!** 1932 18—1

H. SUTTNER urar, Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih **švicarskih ur,** **brilantov, zlatnine in srebrnine** v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro, je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pism je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča.

Prosim, zahtevajte veliki, novi cenik, ki se pošlje zastonj in poštne prosto.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za **bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštene po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolite pri naročilih obratiti na domačo trdico ter ne vvažujejo tujih tvev, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje cene, strjuje, da bodo hvaležni tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporočam 2189 26—20

Ana Hofbauer, imejteljica zaloga cerkvene obleke, erodja in posoda v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Odlikovani z veliko zlato kolajno na splošni spomladni razstavi na Dunaju.

Izborno svojo zalogo raznovrstnih vóz

— kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih —

priporoča prečast. duhovščini in slavn. p. n. občinstvu 1800 15

J. Demšar, Marije Terezije cesta št. 6, Ljubljana.

Sprejem tudi izurjene **kovaške pomočnike in krepke vajence** poštenih starišev.

Naročila izvršujejo se točno in po **nizki ceni.**

PETER WERNIG
 c. kr. dvorni izdelovalec orožja
 Borovlje, Koroško.

izumitelj in izdelovalec **triumpf-riefled pušk** in **Wernig-universal pušk**

z najgostejšimi, doslej nepoznanimi, **neprekosljivimi cevni vijali** (Bohrung), ki omogoča, da je strel izredno nagel in močan. za kar se **popolno jamči**, po zmernih cenah, priporoča vsem p. n. lovcem svoje **najizbornejše izdelke** kakor trocevke, lahke kot pero, odl. risance (stuce), dvocevne risance (Bockgewehr), puške za streljanje v tarčo (Büchsenflinten), Mannlicherjeve schönauške risance, kakor tudi Weringove četverocevke itd.

Ceniki zastonj in franko. 1897 5—1

!!! Svoji k svojim !!!

FR. ŠOUKAL krojač, Ljubljana, Pred škofijo 12,

odlikovan v Parizu 1906

odlikovan v Parizu 1906

se priporoča prečast. duhovščini in slavn. občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del **natančno po meri**, po nizkih cenah. 1893 2

Priznanja prve vrste na razpolago.

FILIP FAJDIGA, zaloga pohištva 962 52—19

Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega **pohištva** po najnižjih cenah.

Denar nazaj

ako brezuspešno, torej noben riziko. Doslej znano edino res zanesljivo sredstvo za pospeševanje močne in nagle rasti **brade, las in obrvi** je moj **eleksir za lase** in **pomada za lase**

901 26—20

„Piliosin“.

Izreden učinek in prav kratkem času. Cena steklenici ali lončku gl. 1.—, gl. 1.50.

Razpošilja le proti povzetju

H. AUER
 Dunaj, IX/2, Nußdorferstraße št. 3—44.

Lesni odpadki

se lahko dobe vsak dan, ne več po 3 gl. kubični meter, marveč samo po 2.50 gl. kubični meter. 1784 (4)

Naročila sprejemajo se v pisarni

A. Deghenghi, Kolizej.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnež

le iz kranjskega lanenega olja 1619 100—13 prodaja

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv firnežev, lakov in steklarskega klenja. Največja zaloga **karbolineja in gipsa.**

Prva in največja zaloga na Kranjskem FRAN SZANTNER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4

dobavlja kot znano **najboljše čevlje.**

Pri naročilih zadostuje pred. številka.

Zunanja naročila proti povzetju.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Nepriležni izdelki se zamenjajo.

Pred. šte. 351. Usnje za voščenje z močnimi podplati K 9-50.
Pred. šte. 361 1^a. Boxcalf z angleškimi podplati K 12-50.

Pred. šte. 690. Irhovina s šivanimi podplati K 6-
Pred. šte. 720. Isti iz lakovine K 6-30.

Pred. šte. 747. Cheorette s šivanimi podplati K 9-
Pred. šte. 745. Glasgow Chevreau z močnimi podplati K 11-
Pred. šte. 553. Sabakid K. 10-50
567 1^a. Boxcalf K 13-
610. Lakovina K 12-
(1323 13)

PFAFF-ovi šivalni stroji

so najboljši za rodbinsko porabo.

Šivajo, gotijo in pletó neprekosno za obrtne namene šivajoč sem in tje (Kugellager).

Glavno zastopstvo: **FRAN TSCHINKEL**
Ljubljana, Mestni trg 9. Kočevje, v gradu.

Hiša

na lepem prostoru v mestu, pripravna za kupčijo ali tudi duhovnika-penzionista, ker je pri hiši nekoliko vrta, z lepim razgledom in v obližju cerkve, se **proda** pod ugodnimi pogoji.

Naslov iz prijaznosti pri upravnistvu „Slovenca“.
1928 3-2

Hiša šte. 79 na Bledu

enonadstropna, v dobrem stanu, obstoječa v pritličju iz veže, kleti, kuhinje, ene sobe in prodajalne, v l. nadstropju iz predsobe in štirih sob, pri stavbi je dvorišče in mali travnik, — **proda** se iz proste roke.

Natančna pojasnila daje g. **Alfred Rudesch**, c. kr. notar v Radovljici.

Največja zaloga

čevljev za gospode, dame in otroke ter športnih čevljev iz najbolj slovitih tovarn.

Angleški šagrin, črne, rujave in bele barve. 766 52-19

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča pred. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem veze nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno** perilo iz pristnega platna. Vporablja samo **dobro** blago, cene pa mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in bitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zado- voljno prevzame.

239 26-12

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidralične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: **žitno omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelivo, vode, železna okna, železne stole** itd.

Specijaliteta: **valjični zastori in solne plohte** po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni **6** dni

izvrstna prilika za potovanje in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,**

Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki **ponedeljek, torek in četrtek** v tednu.

1563 20-8

FR. ŠEVČIK, puškar

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.

Priporoča svojo veliko zalogo

∴ najboljših pušk in samokresov ∴

lastnega izdelka, kakor tudi **belgijskih, sulskih in čeških**, strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel.

Posebno priporočam lahke **trocevke in (Bock) puške s Krupp-cevmi** za brezdimni smodnik.

Tudi velika zaloga vseh **lovskih potrežbin** po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se točno in zanesljivo izvršujejo.

∴ Ceniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto. ∴

OSREDNJA BANKA

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.
(Ustredni banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. **Financiranje javnih podjetij.** Emisija lastnih 4 % bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst.
Eskont menjic samo denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov

Stavb. in pohišvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptolr:

Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

765 52-20

Čudovito nizke cene!

O. BERNATOVIĆ

priporoča

svojo izredno bogato zalogo svežega blaga za jesensko in zimsko dôbo, najnovejše in najmodernejše konfekcije za gospode, dečke, dame in deklice od najenostavnejše do najfinejše izpeljave.

V zalogi najfinejši izvirni angleški in francoski modeli.

Iz izvirno angleškega in francoskega blaga se sprejemajo naročila po meri brez posebnega priporočila najfinejše, najbolj elegantno in najhitreje na Dunaju. Ako naročeno ne ugaja, se vzame brez ugovora nazaj.

**Angleško skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg 5.**

Ilustrovani ceniki o konfekciji za dame na zahtevo zastoni in franko.

Na željo izbrane pošiljatve tudi brez povzetja.

Čudovito nizke cene!